

**ALBANESE**



**Ambiente  
e sicurezza  
*sul lavoro  
in agricoltura***

---

**Ambienti dhe Siguria  
mbi Punën  
në Bujqësi**

Stampato a cura di FAVLA - Fondo Assistenze Varie Lavoratori Agricoli  
e CPT - Comitato Paritetico Territoriale

### PREZANTIM

*Sigurimi dhe shëndeti i punëtorëve përfaqësojnë një obektiv me të cilin janë dakort të gjithë aktorët që duhet të kontribuojnë.*

*Në veçanti, punëdhënësit dhe punëtorët, në kuadrin përshkruar nga dekreti ligjor nr. 626 të 19 shtatorit 1994, ndodhen brenda një mekanismi dhe procedure në të cilën, secili, për rolin që i përket, ka të drejta dhe detyra të veçanta. Sigurimi në punë dhe evitimi i aksidentëve nuk janë një qëllim individual por kolektiv, për të cilët të gjithë kanë një interes aktual dhe të drejtpërdrejtë dhe në të cilët të gjithë duhet të japin kontributin personal saktë dhe me përpikmëri.*

*Në veçanti, punëdhënësi duhet të vlerësojë rreziqet në ndërmarrje për të nënvizuar situatat e vështira dhe fushat e ndërhyrjes, në mënyrë që të garantojë punën në kushtet efektive të mbrojtjes së shëndetit dhe të jetës së punëtorëve.*

*Punëtorëve i njihet një rol i rëndësishëm, jo vetëm si marrës të kësaj normative por edhe sepse ata mund të zgjedhin Përfaqësuesin e Punëtorëve për Sigurin (PPS), i cili mund të jetë i ndërmarrjes (zgjedhur direkt nga punëtorët e ndërmarrjes) ose i territorit (caktuar nga organizatat sindakale).*

*Me akordin e 30 korrikut 2004, anët dhënëse (Coldiretti, Confagricoltura e CIA) dhe sindakale (FLAI-CGIL, FAI-CISL, UILA-UIL) kanë krijuar Komitetin e Përbashket Territorial për sigurin në bujqësi ku ndërmarrjet bujqësore me më pak se 15 punëtorë që nuk kanë një përfaqësues mund të marrin pjesë për të përmirësuar sigurin në vendin e punës.*

*Ky manual është realizuar në bashkpunim midis Favla dhe Cpt për të siguruar një ndihmë ndërmarrjeve dhe për ti garantuar punëtorëve formimin dhe informimin mbi sigurinë në punë, siç është parashikuar në artikujt 21 dhe 22 të dekretit ligjor 626/94. Për tu informuar më mirë mbi aktivitetet e Favla dhe Cpt është realizuar një sit në internet [www.favla.it](http://www.favla.it).*

## Rolet dhe pergjegjesite per sigurine e vendit te punes

Dekreti legjislativ i 9 prillit 2008 nr.81, ndryshuar me dekretin legjislativ i 3 gushtit 2009 nr.106, perfaqeson nje hapje te rendesishem ne legjislacionin per sigurine ne pune.

Pas afatit te dekretit legjislativ 626/94 dy javor, i cili ishte nje gur themelor per te krijuar nje reforme radikale ne kultur e soço-ekonomike ne kultur e sigurise ne pune, edhe nen presionin e legjislacionin e perbashket, ligjv enesi italian konsideron te rendesishem arrijten e hartimit ne nje tekst te vetem ne fushen e sigurise ne pune, e cila paraqet nga njera ane mundesine per nje thjeshtim te rendesishem dhe racionalizimi ne reperenc te kornizes regullave (deri ane e ngaterruar dhe e rende) por edhe per te futur nje koncert revolucionar.

Nese, vertet, eshte themeluar parimi se ne sigurine e punes bashkpunojne shume subjekte ( punedh enesi ,punetori, pergjegjesi per parandalimin dhe per mbrojtjen, mjeku kompetent), me tekstin e konsoliduar mbi sigurine ne pune, ligjv enesi ka kerkuar te zgjeroje fushen e aplikimit te legjislacionit te gjith e atyre qe veprojne ne vendin e punes ( neni 2 D. Lgs. 81/2008 keshtu vendos "punetori eshte personi i cili pavarsisht nga lloji i kontrates kryen pune"). Parasysht nga cfare, ne vijim do te permbliiden pjesemarrsesit e ndryshem, qe ne nje ndermarrje bujqesore marrin pjes e ne punen e sigurimit me detyrat, rolet dhe pergjegjesit sipas ligjit ekzistues.

### Punedh enesi (DL)

Punedh enesi eshte subjekti titullar i mardhenieve te punesimit ose te pakt en personi qe mban pergjegjesi per kompanine ( si pronar i vendim marrjes dhe shpenzimeve).

Punedh enesi duhet te marr e te gjith e masat e nevojshme per te mbrojtur shendetin fisik dhe mendor te punetoreve ( neni 2087 kodit civil).

Veçanerisht e, punedh enesi (DL) :

- ne bashkpunim me mjekun kompetent vleresone rreziqet ne kompani dhe te zhvilloje nje dokument buznesi i quajtur "Vleresimi i rrezikut", i cili rendite masat parandaluese teknike per te reduktuar problemet qe lidhen me sigurine.
- Sherbimi agjentet Design Parandalimin dhe Mbrojtjen (ASPP apo ekipet e emergjences) dhe shefi i Parandalimit dhe Mbrojtjes (RSPP) , ne shqyrtimin e kerkesave te trajnimit personal dhe profesional te kerkuara nga ligji.
- Kur kerkohe me vleresimin e rrezikut, u jep punonjeseve me Pajisjet Personale Mbrojtese (DPI) me kushtet perkatese dhe kushtet e Perdorimit dhe Mbrojtjes ;
- u jep punonjeseve, me trajnim dhe informata mbi sigurine ne pune, siç parashikohet ne nenet 36e meposhtme TU Siguria ne pune
- u jep punonjeseve, udhezime per trajnimin e emergjenceve dhe situatat e rrezikut te madh
- Lejon hyrjen te Punetoreve per Sigurine (RLS) te dh enat per te gjitha bizneset qe lidhen me sigurine.
- Ploteson regjistrimet e aksidenteve dhe duhur mbajtur te pakt en per 10 vjet e te dh enat mjekesore te punesuarve individuale qe i nenshtrohen mbikqyrjes mjekesore
- Zevendeson pajisjet dhe instalimet qe jane te rrezikshme me pajisjet dhe instalimet qe nuk jane te rrezikshme ose sidoqoft e me rrezik te ulet (duke perfshire perdorimin e pajisjeve per te lehtesuar heqjen e ngarkesave te renda).
- Pergatit dhe perdor shenjat paralajm eruese dhe te rreziku per fermen
- Ofron ndihmen emergjente per punetoret (duke perfshire demtime te lehta).

### PERJASHTIME

Në ferat e kafshëve dhe zoteknike deri në tridhjetë punëtorë ULA (Njësi Vjetore të Punës, siç përcaktohet nga legjislacioni i BE-së), DL mund të kryejnë detyrat e Parandalimit dhe Mbrojtjes (RSPP) nga rreziqet, ndihma e parë dhe për parandalimin e zjarrit dhe evakuim, me kusht që të kanë ndjekur kurse trajnimi me përmbajtje të parashikuara nga Dekreti Ministror 16 janar 1997. Në ndërmarrjet ose njësitë e prodhimit deri në pesë të punësuar, punëdhënësi mund të kryejnë detyrat e ndihmës së parë dhe për parandalimin e zjarrit dhe të evakuim, edhe në rastin e caktimit e shërbimive të brëndëshme ose të jashtme, duke i dhënë njoftim paraprak përfaqësuesve të punonjësi.

### Punëtori

Punëtori është në logjikën e sistemit rregullor të sigurisë, "figura" të jetë i mbrojtur.

Neni 2 i TU Sigurimit përcakton si punonjës "një person i cili, pavarësisht nga lloji i kontratës, bënë një aktivitet në shtirjen e organizimit i një punëdhënës publik apo privat, me ose pa pagesë, por vetëm për të mësojnë një tregti, art apo profesionit, me përjashtim të punëtorëve të shërbimive të brendshëm dhe të familjes".

Trajtohen si punonjës ato që vinë të punësuar me kontratë të punës të rastit (të ashtu quajtur "kupon") dhe të trajnuarit .

Në mënyrë që të garantoj bashkëpunim efektiv të punësuarve në garantimin e sigurisë në vendin e punës, ligji parasheh në krye të tyre disa detyra:

- a) kanë kontribuar, së bashku me punëdhënësit, menaxherët dhe përgjegjës, duke përmbushur detyrimet për mbrojtjen e shëndetit dhe sigurisë në punë;
- b) të shikohen dispozitat dhe udhëzimet e dhëna nga punëdhënësit, menaxherët dhe përgjegjësit, për mbrojtjen kolektive dhe individuale;
- c) të përdorim pajisje e punës të sakta, substancat dhe pergatitjet te rrezikshme, të transportit, edhe mjetet e sigurisë;
- d) të përdorim në menyren e duhur pajisjet per mbrojtjen në dispozicionin te tyre;
- e) raportojnë menjëherë punëdhënësit, menaxher ose personi i ngarkuar me dobësitë e mjeteve dhe pajisjet e referuara në c) dhe d), si dhe çdo kushtë të rrezikshme të cilat janë të vetëdijshëm, duke punuar direkt në rast emergjence, brëndà kompetencave të tij dhe aftësi pa paragjykuar detyrimet e përmëndura në pikën f) për të eliminuar ose zvogëluar gjëndjet e rrezikut të rëndë dhe i afërt, duke njoftuar përfaqësuesin e punëtorëve të siguris;
- f) nuk heqin ose ndryshojnë pa autorizim pajisjet e sigurimit ose sinjalizuesit ose të kontrollit;
- g) të mos bëjë veprimet e veta apo manovrat që nuk u përkasin atyre, ose që mund të rrezikojnë sigurinë e vetë ose të punëtorëve të tjerë;
- h) të marrë pjesë në programet e trajnimit dhe ushtrimeve i organizuar nga punedhenesi;
- i) i nënshtrohen kontrolleve shëndetësore të parashikuara në këtë dekret legjislativ ose të përgatitura nga mjeku .

### Përfaqësuesit e Punonjësve për Sigurisën

Përfaqësuesi i punonjësve janë caktuar detyra të sigurisë dhe të drejtat që të bëjnë një nga pikat kyçe të politikës, e cila përfshin pjesmarrjen aktive të gjithëve punëtorëve, drejtpërdrejt dhe përmes përfaqësuesve të tyre, në një efekt dhe veprim të vetëdijshëm për parandalimin dhe mbrojtje.

Emërimi dhe zgjedhja e një përfaqësuesi të siguris ka rregulla të ndryshme në varësi të madhësisë. Përfaqësuesi i sigurisë punëtorëve mund të krijoj në nivel rajonal, nga sektori, kompani apo vend prodhimi.

Siç parashikohet nga neni 50 Siguria TU-së, Përfaqësuesi i Punëtorëve për Sigurinë:

- a) hyrja në vendet e punës për të kryher punën;
- b) të konsultohen më parë dhe menjëherë në mënyrë që të vlerësojnë rrezikun, identifikimin, planifikimin, zbatimin dhe verifikimin e parandalimit në shoqëri ose njësi e prodhimit;
- c) të konsultohet mbi emërimin e përgjegjësit dhe stafit në shërbim të parandalimit, e zjarrit, ndihma e parë, evakuimin i vëndeve të punës dhe zyrtari shëndetësor
- d) të konsultohen mbi organizimin e trajnimit referuar nenit 37;
- e) marrjen e informacionit dhe dokumentacionit në lidhje me vlerësimin e rrezikut dhe masat e parandalimit, si edhe ato që lidhen me substancat dhe preparatet e rrezikshme, makineritë, instalimet, organizimit dhe ambientet e punës, aksidentet dhe sëmundjet profesionale;
- f) merr informacione nga shërbimi i sigurisë;
- g) të marrë trajnimin e duhur dhe jo më pak se ajo e parashikuar nga neni 37;
- h) nxitë zhvillimin, identifikimin dhe zbatimin e masave parandaluese të përshtatshme për të mbrojtur shëndetin dhe integritetin fizik të punëtorëve;
- i) vëzhgimet gjatë vizitave dhe inspektimit nga autoritetet kompetente, nga e cila është dëgjuar normalisht;
- l) merr pjesë në mbledhjet periodike të referuar neni 35;
- m) bën sugjerime për aktivitetet parandaluese;
- n) lajmëron përgjegjësien e kompanisë për rreziqet e identifikuar gjatë aktivitet të tij;
- o) mund t'i kërkojë autoriteteve kompetente në qoftë se ajo konsideron se masat e parandalimit dhe mbrojtjes nga rreziqet e marra nga punëdhënësi ose nga drejtuesit e mjeteve për zbatimin e tyre nuk janë në gjëndje të sigurojnë sigurinë dhe shëndetin në punë.

### Sherbimet e Parandalimin dhe Mbrojtjes

Punëdhënësi është i detyruar të organizojë një shërbim e parandalimit dhe mbrojtjes nga rreziku. Neni 32 i TU i sigurisë përcakton kërkesat profesionale dhe trajnimin të cilat duhet të mbahen nga Kryetari i Parandalimit dhe Mbrojtjes (RSPP).

Detyrat e shërbimit mund të kryhet nga persona brenda apo jashtë kompanisë.

Së bashku me DL, RSPP punon:

- Në identifikimin e faktorëve të rrezikut, vlerësimin e rrezikut dhe identifikimin e masave për sigurinë dhe shëndetin e punonjësve ;
- Përgatitja e procedurave të sigurisë për aktivitetin e kompanisë;
- propozon programe të trajnimit dhe informacionit;
- Të sigurojë të gjithë informacionin punonjësit për parandalimin dhe mbrojtjen.

### Mjeku kompetent

Është detyra i punëdhënësit për të emëruar, në rastet kur vëzhgimi shëndetësor është i parashikuar, një mjek.

Eshtë detyra e mjekut kompetent të kryej ekzaminimet mjekësore dhe periodike të shëndetit të punëtorëve dhe të shprehin gjykimet e përshtatshmërisë së punës të veçantë.

### Vlerësimi i rrezikut

Vlerësimi i rrezikut është i përcaktuar nga legjislatura si një "vlerësim të plotë dhe dokumentimin e të gjitha rreziqeve për shëndetin dhe sigurinë e punëtorëve të pranishëm brenda organizatës për të cilat ata ofrojnë aktivitetet e tyre, për identifikimin e misurave të duhura për parandalimin dhe mbrojtjen dhe për të zhvilluar programin e masave për të siguruar përmirësim të mundshëm në nivelin e shëndetit dhe sigurisë".

Në veçanti, në përcaktimin e programit përmirësues, DL merr parasysh nivelin e rrezikut për të cilat përballen punëtorët në lidhje me detyrat që në fakt të kryera nga ato.

Vlerësimi duhet të ndërmerren në konsultim me Përgjegjësit e shërbimeve të Parandalimit dhe Mbrojtjes dhe mjeku kompetent (aty ku është e detyrueshme mbikqyrje shëndetësore), pas konsultimeve të përfaqësuesit të punëtorëve.

Vlerësimi duhet të përditësohet në lidhje me ndryshimet specifike në proceset e prodhimit dhe strukturën organizative të kompanisë, të cilat mund të ndikojnë në rrezikun e ekspozimit të punonjësve.

Veçanërisht, në dritën e vlerësimit të rrezikut, punëdhënësit:

- Monitorimi i mjedisit dhe vendit e punës, infrastrukturës, makineritë, pajisjet, stabilimentet dhe substancat dhe të verifikojë përputhshmërinë e tyre me ligjin dhe teknikat e mira dhe të verifikimet e përputhshmërisë e tyre me ligjin dhe teknikë të mirë;
- vlerëson ndikimin e faktorëve të organizimit dhe interaktive se njeriut;
- identifikon masat e parandalimit dhe mbrojtjes që do të marrë;
- zhvillimi i programit për të përmirësuar nivelin e sigurisë.

### Informata dhe trajnime

#### Informacion

Informacion "do të thotë" procesin arsimor përmes të cilën transferon punëtorët dhe njerez të tjera të sistemit të parandalimit dhe mbrojtjes së sigurisë së komponis për të mësuar se si të fitojnë njohuri dhe shkathësi për të kryer detyrat e tyre në mënyrë të sigurtë në kompani dhe identifikimin, zvogëlimin dhe menaxhimin e rrezikut.

Punëdhënësi duhet të sigurojë që çdo punëtor të marrë informata të mjaftueshme në lidhje me:

- rreziqeve për shëndetin dhe sigurisë në lidhje me biznesin;
- rreziqet e veçanta me të cilat përballen aktivitetet e saj;
- rreziqet që lidhen me përdorimin e substancave dhe përgatitjet;
- Procedurat përfshinë ndihmën e parë, luftën kundër zjarrit dhe heqjen e laboratorit punëtorëve;
- Figurat e sigurisë: Shefi i Parandalimit dhe Mbrojtjes, punëtorët në Parandalimin dhe Mbrojtjen dhe Doktorit.

Në veçanti, punëtorët duhet të informohen mbi konceptet e mëposhtme:

- Mos filloni ndonjë punë, në qoftë se nuk je i sigurt se çfarë duhet të bëjnë;
- përball çdo dyshim ndiq udhëzimet në rast të paqarta mos nuk keni frikë të kërkoni udhëzime të mëtejshme në lidhje me punën që duhet të bëhet;
- Mos përdor makineri, pajisjet, objektet dhe automjetet pa autorizim;

- gjatë punës duhet mbajtur një sjellje të duhur për të shmangur shakat;
- në vendin e punës mos perdor rroba që, varësisht nga natyra e operacioneve ose karakteristikave të pajisjeve, përbëjnë një rrezik për sigurinë personale.

Secili punëtor duhet gjithashtu të informohet në institucionet kryesore publike dhe personat duhen aktivuar në lidhje me emergjencat apo në përgjithësi, në sigurinë në punë.

### Trainimi

Për trajnim do të thotë "proçesi arsimor përmes të cilava për transferimin e punonjësve dhe njerëz të tjera në sistemin e parandalimit dhe sigurisë të korporatës për të mësuar se si të fitojnë njohuri dhe shkathtësi për të kryer detyrat e tyre në mënyrë të sigurtë në kompani dhe identifikimin, zvogëlimin dhe menaxhimin e rrezikut.

Për trajnim do të thotë "të gjitha aktivitetet për të mësuar përdorimin e duhur të pajisjeve, makinerive, pajisjeve, lëndëve, edhe duke përfshirë pajisjet personale mbrojtëse, dhe procedurat e punës."

Punëdhënësi duhet të sigurojë që çdo punëtor të marrë trainim të mjaftueshëm të përshtatshme për detyrat e tyre në aktivitetet e korporatave: trajnim duhet të zhvillohet në rastin e punësimit, ndryshimin e detyrave apo futjen e substancave të reja dhe përgatitjet e rrezikshme. Trajnimi duhet të përsëritet periodikisht në lidhje me evolucionin e rreziqeve, ose shfaqjes së rreziqeve të reja.

## Veshja për punë

Një veshje e përshtatshme punë është një mjet i dobishëm për të mbrojtur:

- insektet dhe agentëve biologjik: mund të shkaktojë infeksione, sëmundje dhe shok anafilaktik ose vdekje. Sidomos të rrezikshëm janë mjedise në të cilat kafshët janë të pranishëm (stallat, shtëpите e femër, etj): gjithmonë në mënyrë adekuate të mbrojtur veten e tyre me veshje;
- prodhimet kimike: perdorime i prodhimeve kimike si plehrat, pesticidet dhe detergjenteve, kërkon përdorimin e kominoshe, dorashka gome, maska dhe këpucë të mbyllura, duke patur parasysh rreziqe thelbësore, jo vetëm për lëkurën ;
- dielli: nuk duhet të vë në dukje lëkurën nga rrezet e diellit, por vishen me veshje edhe se të lehta , mund të shfaqet me kalimin e kohës sëmundjet e lëkurës dhe madje edhe kancer;
- rreziqet mekanike: mos përdorimi të veshjeve të lira, zbrëthyer apo të gjerë, unaza, varse dhe byrzylyk.

Mund të jetë kapur nga ingranazhet e makinave dhe të shkaktojë plagë serioze dhe madje prerja e gjymtyrëve.

## Mjeku kompetente dhe Mbikqyrës shëndetësore

Mjeku do të bashkëpunojnë me punëdhënësin për vlerësimin e rrezikut dhe është përgjegjës për aktivizimin dhe menaxhimin e mbikqyrjes shëndetësore.

Mjeku do të:

- vizitoj vendin e punës të paktën një herë në çdo vit ose çdo vendosjet e tjera në bazë të vlerësimit të rrezikut, tregues i një frekuencë tjetër të vitit duhet komunikuar punëdhënësit për

hyrjen e saj në dokumentin e vlerësimit rrezikut.

- siguroj për kryerjen e ekzaminimeve mjekësore parandaluese (të kryera për të krijuar mungesa e kundër treguesit për punë ku punëtorët janë të destinuar për të vlerësuar përshtatshmërinë e tyre për specifikimet e punës) dhe të rregullt (për të parë gjëndjen e shëndetit e punëtorëve dhe të gjyqimeve të tyre për përshtatshmërinë e punës specifike);
- krijoj dhe përditëson përgjegjësitë e veta, për çdo punëtor që i nënshtrohet vëzhgimit, të dhënat mjekësore dhe rreziku, nga kujdestari i punëdhënësit me mbrojtjen e fshehtësisë profesionale; të dhënat mjekësore dhe rreziku është mbajtur nga punëdhënësi të paktën dhjetë vite me kusht sipas ligjeve të tjera;
- siguron informacione për punonjësit në lidhje me rëndësinë e kontrolleve shëndetësore ku ata janë të nënshtuar dhe në rast të ekspozimit ndaj agjentëve me efekte afatgjatë mbi nevojën për të nënshtrohen kontrollave mjekësore pas ndërprerjes së punës që përfshin ekspozimit ndaj agjentëve;
- siguron sipas kërkesave, informacione të ngjashëm me përfaqësuesit e punëtorëve të sigurisë;
- të informojë çdo punëtor të rezultateve të ekzaminimeve mjekësore kryer dhe, me kërkesë të kësaj, kopje të dhënat shëndetësore.

Mbikqyrjes shëndetësore përfshin:

- a. ekzaminim mjekësor parandalues synon të krijojë mungesë e kunder ofrimit të punës që punonjësi ka për qëllim të vlerësojë përshtatshmërinë e tij për specifikimet punës;
- b. ekzaminim rutinë mjekësore për të kontrolluar shëndetin e punëtorëve dhe të gjyqimeve të tyre të përshtatshmërisë për punë të veçantë. Frekuencat e vlerësimeve të tilla, nëse nuk specifikohet në legjislacionin përkatës është vendosur, zakonisht një herë në një vit. Ky afat kohor mund të marrë intervale të ndryshme, siç është përcaktuar nga mjeku kompetent në varësi të vlerësimit të rrezikut. Organit mbikëqyrës, për shkaqe të arsyeshme, mund të ofrojë mbajtje dhe frekuencën e mbikqyrjes shëndetësore të ndryshme se sa ato të ofruara nga mjeku i kompanisë;
- c. ekzaminim mjekësor në kërkesën e punëtorëve, nëse gjykohet nga kompetent profesional mjekësor apo mjek i rreziqeve për shëndetin e tij, nëse shtohen shkaqet të aktiviteteve të punës në mënyrë për të bërë gjykimet e tyre të përshtatshmërisë për detyrë të veçantë;
- d. ekzaminim mjekësor në ndryshimin e detyrë për të kontrolluar përshtatshmërinë për detyrë specifike;
- e. ekzaminim mjekësore për përfundimin e punësimit të përcaktuar me ligj;
- f. ekzaminim mjekësor parandalues në fillim të punësimit;
- g. ekzaminim mjekësor para për të rinisur punën si rezultat i mungesave për arsyt shëndetësore për më shumë se gjashtëdhjetë ditë rresht, në mënyrë që të konstatojë përshtatshme për punë.

Fermat, ajo ishte sugjeruar se ka një kërkesë për caktimin e një mjeku kompetent e llojeve të mëposhtme të rrezikut:

- trajtimi manual
- rrezik biologjik
- rrezik kimike
- rrezik zhurma
- test toksike – alkoliste për punëtorët e caktuar për të dhënë pajisjet mekalie

Nga gjykimi i papërshtatshmeri i pjesshem, i perkohshem ose i pergjithshem, mjeku duhet te shkruani per punedhenesit dhe punemarrësit ne fjalë.

Kundër vendimeve të mjekut përgjegjës, duke përfshirë ato të formuara në fillim të punësimit, punonjësi mund të paraqesë ankesë kundër mendimit së mjeku për organet mbikëqyrës i autoriteteve lokale (ASL), i cili ofron, ndoshta pas hetimeve, konfirmimi, ndryshimi ose tërheqjen e veprimit vetë. Ankesa duhet të dorëzohet brenda tridhjetë ditëve nga data e njoftimit të vlerësimit nga mjeku. Sipas Ligjit 977/67, fëmijët duhet t'i nënshtrohen një vizitë të mjekut në fillim të punësimit që duhet



të kryhet nga mjeku ose SLA, nëse caktuar nga mjeku kompetent.

### **Rrezik Kimike**

Përdorimi e kimikateve të tilla si plehrat, pesticidet dhe tretës, është një burim i shumë rreziqeve për punëtorët e bujqësisë, të tilla si:

- mbytyje: këto fenomene mund të dalin edhe nga produktet kimike jo të përdorura, të ruhet në depo nuk ventiluar kontenierë apo në qoftë se janë lënë të hapura.
- Rrezik e shpërthimit: kombinimi të gabuar të kimikateve dhe produkteve të tjera djegëse, mund të shkaktojë shpërthime. Për të shmangur këtë rrezik, duhet të përmbahen në mënyrë rigorozë udhëzimet për përzjerjen dhe dyqanin e tyre në fusha të përshtatshme. Këto duhet të jenë të ftohtë, me dyshme dhe sipërfaqet e mbështetjes lehtë të lahet, dritaret të ngushta me grilles metal, duhet të përmbajë vetëm kimikatet dhe dera duhet të jetë e bllokuar.
- helmim dhe sëmundjet profesionale: dehje akute ndodh pas thithjen e dozave të mëdha të këtyre substancave helmuese, duke shkaktuar parehati, që shkaktohet nga kontaktet e vazhdueshme të përsëritura me kalimin e kohës të entiteteve të vogla që mund të shkaktojnë sëmundje të mëlcisë, veshkave, të gjakut dhe kanaleve ajrore.

Përthithje nga trupi ndodh nëpërmjet:

- frymëmarrjes (grimcat e ajrit të hyjë trup nëpërmjet frymëmarrjes)
- lëkurës (e cila përthith këto toksina jo vetëm nga kontakti i drejtpërdrejtë por edhe nga prekje veshje e kontaminuar apo objekteve të tjera)
- Gëlltitje (grimcave në ajër, duart dhe rrobat janë depozituar në ushqim dhe cigare dhe hyjnë në trup nëpërmjet gojës)

**Mbrojtjen e produkteve bimore janë të ndarë në klasa, ata që i përkasin të parës dhe të dytës duhet të përdoret vetëm për shkak të toksicitetit të lartë, nga personeli që ka një leje të vlefshme.**

### **Ruatja**

- Mbani jashtë nga arritja e fëmijëve në një dhomë e përdorur për këtë qëllim (mbyllur me çeles) ose në një dollap të mbyllur me çeles me ekspozimin e një karteli "rreziku i helmimit"
- Shmangni ruajtjen e zgjatur: për të përcaktuar shumën e saktë të produktit e nevojshme për të trajtuar dhe për të blerë sasinë e nevojshme në mënyrë specifike
- Mbani larg nga ushqimet dhe pijeve dhe gjithmonë në vendet origjinale
- Gjithmonë të mbajnë etiketata dhe skeda të siguris (pyetni shitësin tuaj, kontrolloni integritetin e paketave në mmentin e blerjes)
- Vendos në vend një portativ fikës me pluhur

### **Parandalimi**

Para fillimit të trajtimit me çdo kimike duhet të mbajnë Pajisjet personale mbrojtëse të kërkuara në lidhje me rrezik specifik. Nëse ju punoni në serat ose hapësira të tjera të mbyllura duhet të përdorin masa shtesë për mbrojtjen dhe sigurinë. Duhet larë plotësisht të gjitha veshjet mbrojtëse, para dhe pas trajtimit. Asnjëherë mos prek me duart e zhveshur pajisjeve të kontaminuara dhe ruajtur atë përherë në kabinetet e mbyllur dhe ventiluar.

### **Përgatitja**

Kjo është një fazë shumë të ndjeshme dhe duhet të kryhen gjithmonë në mënyrë rigorozë në për-

puthje me shenjat e përdorimit të produkteve.

Për të punuar në mënyrë të sigurtë:

- përzierjen e produkteve që janë jashtë dhe në mungesë të erës, përdorimin e pajisjeve të përshtatshme në krijimin e përzierjet (peshore, garuzhde me grusht të lart, hinka, etj).
- Kurrë mos pi duhan, hani ose të prek me duar fytyrën e tij gjatë trajtimit me çdo pesticideve kimike, veçanërisht kone;
- mos ndrysho kurrë përzierjet e produkteve dhe të përmbahesh në mënyrë rigoroze me udhëzimet që shfaqen në etiketat: përbërja e gabuar të përzierjeve mund të jetë e paqëndrueshme mikikisht dhe mund të shkaktojë shpërthime ose të forta kimike që mund të lirojnë gaz edhe fatale;
- të shmangen përhapjet, dhe nëse këto ndodhin rastësisht, menjëherë thith produktet me tallash për shembull dhe laje tërësisht sipëfaqen.

### **Lëvrimin**

Është fazën që e bën produktin më të paqëndrueshme dhe për këtë arsye duhet të merren masa të veçanta nga:

- veshin rroba të përshtatshme mbrojtëse me kujdes të gjitha të përpunimit që do të zhvillohet
- mos prek kurrë me gojë pjesët e makinës spërkatës (mos fry në vendet bllokuar, por përdorni instrumentet të veçanta për të hequr bllokim)
- të sigurojnë, nëse është e mundur, në mungesë të erës ose të tjetërsohet përndryshe gjithmonë të fryn era, duke bërë lirim e produktit në supet e tyre
- larja me kujdes të pantallonave dhe të dorezave edhe para se të hiqni, për të qenë i sigurt për të mos prekur me duart lakuriq, pjesë të ndotura, të behet një higjienë e përshtatshme personale duke i larë mirë me ujë dhe sapun

### **Derdhjet e produkteve dhe kontaktet**

Në rast të daljes aksidentale

- Hiq jo-punonjëse
- vishni mjetet e përshtatshme të mbrojtjes
- Hiqni përgatitjen
- Silleni dispozicion të mbetur
- Në rast të daljeve të rëndësishme, të njoftojë autoritetet kompetente
- Në rastin e kontaktit (mbytje, kontakti me lëkurën, gëlltitje) ndiqni këshillat e dhënë nga skeda e sigurisë
- në rast të prekjes në sy: laje me ujë të rrjedhshëm për të paktën 15 minuta
- nëse substanca është gëlltitur duhet të shkaktoj të vjella dhe pastaj shpelarje të shpesht të gojës
- shkoni menjëherë tek ndihma e parë ose të kërkojnë një ndihmë të menjëhershme mjekësore me skedën e siguris apo me etiketën e produktit

Në rast të pafuqi e përgjithshme, dridhje, jargëzim të tepruar, të vjella, diarre, vështirësi frymëmarrje, rrahje-skuqje të lëkurës, skuqje, shkoni menjëherë në dhomë jashtëzakonshme.

## **Rrezikut fizik**

### **Qëndrimi**

Kultivimi dhe përpunimin e tokës që shkakton një përpjekje të konsiderueshme osteo-aparate articular sepse të detyrojnë një lëvizje të përsëritura dhe pozicionë të panatyrshme.

Dëmet janë të vendosura në çadra, nyjeve dhe muskujt; me kalimin e kohës sjell sëmundje serioze dhe efekte të mëdha negative që përfshijnë gjymtyrët më të ulët dhe leziona degjeneruese të koc-

kave.

Për të kufizuar rrezikun:

- ndryshim i fazave të punës, në mënyrë që të ndryshojë pozicionin e punës marrë për shumë kohë
- shmangni qëndrimet për një kohë të gjatë statike
- shmangni lëvizjet e papritur
- përdorimi, ku është e mundur, mbajte ose mjete të kufizuar në futjen e pozitave të panatyrshme

### **Vibracionet**

Dridhja është një lëvizje e një trupi të ngurta rreth një pike referimi apo pozicion. Ato janë prodhuar nga makineri bujqësore, si traktorë dhe mjete dore dhe thithen nga trupi nëpërmjet kontaktit me të mesme.

Ka dy lloje të vibracione të dëmshme:

- frekuencë mesatare e prodhuar nga makina të tilla si traktorë, shkaktojnë artriti i kolona dhe hernie të diskut, sëmundje të zembrës, sëmundje të mëlçisë, hipertension, barkut dhe dhimbje gjoks, ankth;
- frekuencë të lartë të prodhuar nga mjetet vibruese të tilla si motorsharra, duke shkaktuar mbylljen e arterieve të gishtërinjve, duke ndryshuar strukturën e eshtrave dhe të pulseve, bërryla dhe shpatullat, dhimbje koke, ankth.

### **Tymi**

Në bujqësi është e lehtë për të kandiduar në rreziqet si tymi i fshehtë, gaze ose ajër të thjeshtë që ndonjëherë mund të arrijë koncentrim të lartë gjithashtu edhe fatale.

Në rast rreziku për të shpëtuar një person të plagosur është e rëndësishme të kujtoni që, para se të shkojnë në veprim, ne duhet të mbrojmë veten duke përdorur pajisje personale mbrojtëse të përshtatshme, përndryshe ju drejtuar rrezikun e mbytës dhe frustruese madje edhe ndërhyrje të dëmshme.

### **Mikroklimë**

Një "klime mikro" i referohet kushteve të tilla si temperatura dhe lagështia, në një moment të caktuar në një mjedis të kufizuar.

Ndikimi i këtyre kushteve në organizmin e njeriut bëhet kryesisht nga ndryshimet e klimës; trupi jonë ruan ekuilibrin e nëse ne jemi të ekspozuar ndaj ndryshimeve papritur e temperaturës apo lagështia e tepërt dhe ventilim të varfër, trupi vuan .

Dëm për shëndetin e manifeston veten si goditje të ngrohjes, artritin dhe alergji, veçanërisht duke punuar në vendet të nxehtë - lagështir.

Ambientet veçanërisht në rrezik janë serat ose dhoma të ftohta.

Për të parandaluar këto probleme:

- të veshin gjithmonë rroba të përshtatshme për klimën për të adresuar
- sigurimin e ambienteve në treguesit e rrezikut të nivelit të lagështirës dhe të temperaturës.

### **Pluhurat**

Shumica e punëtorëve të bujqësisë krijon re të holla e përbërë prej grimcave në pezullim, i cili, në varësi të përpunimit të vetë mund të shkaktojë më shumë ose më pak dëm serioz për njerëzit. Pluhuri potencialisht më të dëmshme për njeriun janë:

- origjinë bimore: drithërat, miell dhe parazitet e tyre, insekte dhe marimangat;
- produktet e kafshëve: qime, shkallët, zbokth, pupla, jashtëqitjet;
- tipet kimike: Insekticide, plehra, pesticide.

Pluhuri mund të thithet nga trupi i njeriut nga:

- kontakt me sy;
- injeksione

- kontakt lëkurës.

Për të punuar në mënyrë të sigurtë:

- të veshin gjithmonë pajisjet personale mbrojtëse (dpi): pantallona të gjera, dorashka dhe maska
- kontrolloni drejtimin e erës për të shmangur të investuar nga pluhuri
- kuroni gjithmonë pastërtinë e punës dhe të stallave e për të parandaluar akumulimin e pluhur

### **Shkallët**

Konsiderohet si një nga shkaqet më të shpeshta të aksidenteve në bujqësi, në fakt rënjet aksidentale shpesh rezultojnë në dëmtime serioze të tij dhe veçanërisht në shpinë me pasoja shumë të rënda për shëndetin e operatorëve. Një rënie gjithashtu mund të shkaktojë paralizë ose vdekje në shumicën e rasteve dramatike. Për të përbushur detyrat e rregullta në mënyrë të sigurtë dhe për të reduktuar rrezikun është më e mirë, si një rregull e përgjithshme, gjithmonë sigurohuni që shkallët të mbahen në gjendje të mirë dhe se ajo duhet të punësojë në shkallë të duhur në varësi të detyrës për t'u kryer dhe karakteristika të veçanta të tokës në të cilën duhet punuar. Gjithashtu në lartësi të larta duhet të mbajë rripin e sigurisë.

Në veçanti, Neni 113 TU-Sigurimit përcakton shkallët fikse me hapa për hyrjen në mjediset normale të punës, ku duhet të ndërtohen dhe mirëmbahen për t'i bërë ballë ngarkesave që rezultojnë nga mbipopullimi në situata të jashtëzakonshme. I gradini devono avere pedata ealzata dimensionate a regola d'arte e larghezza adeguata alle esigenze del transito. Hapa duhet të ketë një shfaqje e sipër dhe hapësirë të rregullt dhe gjerësi të përshtatshme për nevojat e kalimit. Këto shkallë dhe katet e tyre do të sigurohet, në anët të hapur, me roje ose mbrojtje të tjera normale.

Kufizohet nga dy mure që duhet të jenë të pajisur me të paktën një parmak

Shkallët shtatlartë me lartësi superiore 5 metra, të fiksuar në mure apo të ngecura me një vertikale ose përthyerë më shumë se 75 gradë duhet të pajisen, nga 2,50 m mbi dysheme apo katet, një kafaz metalik të mbrojtur solide me hapje ose madhësinë rrjetë për të parandaluar rënien aksidentale e një personi jashtë. Muret e kafazit të kundërt me planin e kunjave nuk duhet larguar prej tyre më shumë se 60 cm. Kunjat do të jetë e largët të paktën 15 centimetra nga muri në të cilin ata janë të aplikuar apo për të cilën shkallë është fiksuar.

Shkallë portative të thjeshtë (me dorë) duhet të ndërtohet nga materiale të përshtatshme për kushtet e punësimit, duhet të jetë e fortë sa si një masë e tërë dhe në elemente të veçanta dhe duhet të jetë e përshtatshme për përdorimin e tyre. Këto shkallë, në qoftë se prej druri, kunjat duhet të jetë caktuar për të përdorni. Kunjat duhet të jetë pa nyjet. Këto hapa duhen të mbahen me shufrë hekuri e përdorur poshtë dy shtyllave, në shkallët të gjatë më shumë se 4 metra duhet të zbatohet edhe një projekt i përkohshëm. E' vietato l'uso di scale che presentino listelli di legno chiodati sui montanti al posto dei pioli rotti. Është e ndaluar përdorimi i shkallëve që janë me ristella druri që gozdhohem në korniza në vend të kunjave të thyer. Ata duhet gjithashtu të ketë ose:

a) pajisje kundër rrëshqitjes në skajet më të ulët të dy shtyllave;

b) gançat e ndaluara ose të mbështetur në kundë rrëshqitje të skajeve superiore, kur është e nevojshme për të siguruar stabilitetin e shkallës.

Kur përdorimi i shkallëve, për lartësinë e tyre apo shkaqe të tjera, sjell rrezik për pëplasje, ata duhet të jenë siguruar siç duhet apo mbajtur në këmbë nga një person tjetër.

Punëdhënësi duhet të sigurojë që shkallët janë vendosur në mënyrë që të sigurojë stabilitetin e tyre gjatë përdorimit dhe sipas kriterëve të mëposhtme:

- a) shkallët portative duhet të mbëtetën mbi një vend stabil, të qëndrueshëm, të madhësisë të përshtatshme dhe të pa lëvizur, në mënyrë që të sigurohet pozitë horizontale të kunjat;
- b) shkallët me kunjat të pezulluara duhet të ngjiten në mënyrë të sigurtë dhe, me përjashtim të shkallëve me litar, në mënyrë për të shmangur zhvendosjen dhe çfarë do lëvizje plot gjallëri;
- c) rrëshqitja e këmbës të shkallës me kunjat portative, kur në përdorim, duhet ta parandalojmë me montimin nga ana e sipërme apo të poshtme, ose ndonjë pajisje kundër rrëshqitjes ose nga ndonjë marrëveshje tjetër;

- d) shkallët me kunja të përdorura për hyrjen duhet të jenë të tilla që të zgjaten përtej nivelit të hyrjes, përveç pajisjeve të tjera të siguruar me një kontroll të sigurt;
- e) shkallët të përbërë nga disa elemente ose cilindra duhet të përdoren për të siguruar ndalimin e komponentëve të njëri-tjetrit;
- f) shkallët e lëvizshme duhet të caktohen para se të hyrë në atë të përhershme.

Për përdorimin e shkallëve portative i përbërë nga dy ose më shumë elemente mbivendosur (si italian apo njësoj), si edhe siç përshkruhet në paragrafin 3, ju duhet të shikohen rregullat e mëposhtme:

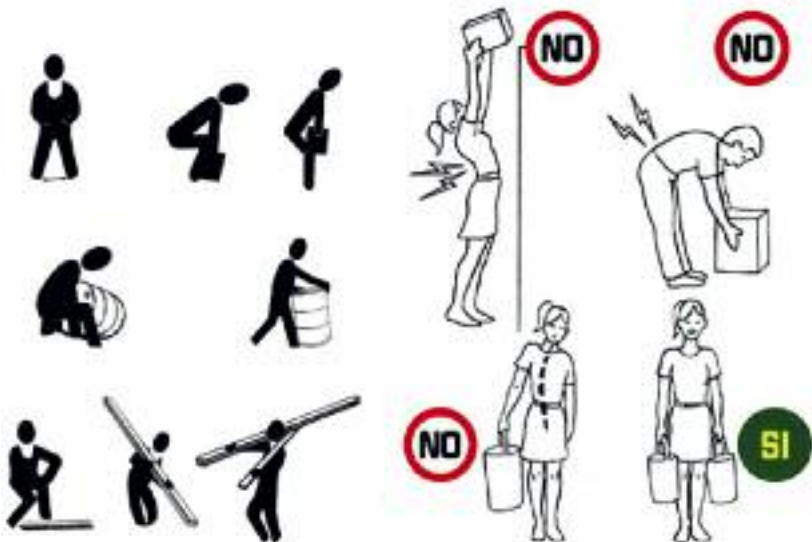
- a) gjatësia e shkallës në vend nuk duhet të tejkalojë 15 metra, përveç rasteve e nevojshme, në të cilin në rastet e më sipërme të ndërtuar duhet të sigurohen në pjesë të caktuara;
- b) shkallët në punë më shumë se 8 metra duhet të jetë e pajisur me ndarje për të reduktuar modulim e shigjetave;
- c) asnjë punëtorë nuk duhet të jetë në shkallë kur kryen zhvendosjen anësore;
- d) gjatë ekzekutimit të punës, një person duhet të ushtrojë vigjilencë të vazhdueshme nga kati i shkallës.

Shkallët e dyfishta nuk duhet të kalojnë lartësinë e 5 m dhe do të jenë pajisur me zinxhir të fuqisë të përshtatshëm ose pajisje të tjera për të parandaluar hapjen e shkallëve përtej afatit të pranuar të sigurisë.

### **Lëvizjet manuale të ngarkesave**

Për lëvizjet manuale të ngarkesave nënkuptohet çdo transport apo mbështetjen e ngarkesave nga një ose më shumë punëtorë, duke përfshirë heqjen, duke e vënë poshtë, duke shtyrë, tërhequr, duke mbajtur një peshë ose duke lëvizur, e cila, nga natyra e tyre ose si rezultat i kushteve të pafavorshme ergonomik, përfshin rrezikun e semundjeve të trupezuar me mbështjelljen bimekanik, veçanërisht e lëndimit mbrapa.

Punëdhënësi duhet të marrë masat e duhura organizative, dhe të përdorin mjetet e duhura, duke përfshirë pajisjet mekanike, duke shmangur nevojën për trajtimi manual i ngarkesave nga punëtorët.



Nëse nuk është e mundur për të shmangur lëvizje të tilla manual, punëdhënësi duhet:

- organizimin i vendeve të punës në mënyrë që trajtimi i tillë do të sigurojnë sigurinë dhe shëndetin;
- të vlerësojë, nëse është e mundur në fazën e projektimit, kushtet e sigurisë dhe shëndetit të lidhur me punën në fjalë;
- të shmangi ose të zvogëlojë rreziqet, sidomos të sëmundjeve të lëndimi duke marrë masat e duhura, veçanërisht duke marrë parasysh faktorët e rrezikut të veçanta, dhe të karakteristika-ve të punës dhe kërkesave të aktivitetit
- nënshtrohet përgjimit të punëtorëve shëndetësor në bazë të vlerësimeve të rrezikut dhe të faktorëve të rrezikut individual

Nëse duhet të lëvizni ngarkesat e rënda (qese, kova, etj.) mos harroni se ju duhet të kufizoni rreziqet e shkaktuara nga sjelljet jo korrekte, duke marrë disa rregulla themelore të sjelljes:

- Shmangni qëndrimet për një kohë të gjatë statike
- Shmangni lëvizjet të ngarkesave të rënda, ekuilibrin të rëndë ose jostabile
- Mos të veprojë me kurriz me kthesë të trungut gjatë ngritjes
- ekuilibro peshën në mes këmbëve, me të kurriz të drejt dhe krahët e ngrirë
- Mbajtja e peshës sa më afër trupit
- Shmangni lëvizjet e papritur
- Shmangni rrëshqitjet nga toka (dysHEME të lagur) ose një rrezik për ngecje (prania e hapave apo pengesave)
- Duke bërë pushime gjatë procedurave të punëve të rënda
- heqin ngarkesës duke u mbështetur në këmbët e jo me kurriz.

### **Rreziqet fizike**

TU i Sigurimit i kushton vëmendje të veçantë për "rreziqet fizike" që mund të interpretohen si "zhurmë, me ultratinguj, ndërtinguj, vibracionet mekanike, fushat elektromagnetike, rrezatimit optik, i formuar artificialisht, mikro-klimë dhe atmosferë që mund të shkaktojë rrezik për shëndetin dhe sigurinë e punëtorëve."

Si pjesë e vlerësimit të rrezikut, punëdhënësi vlerëson të gjitha rreziqet që rrjedhin nga ekspozimi ndaj agjentëve fizik në mënyrë që të identifikohen dhe të miratojë masat e duhura për parandalimin dhe mbrojtjen me referencë të veçantë për standardet teknike dhe praktikë të mirë.

Vlerësimi i rreziqeve prej ekspozimit ndaj agjentëve fizik është planifikuar dhe realizuar, të paktën çdo katër vjet.

Lidhur me rrezikun e zhurmës ligjvënësi vendos vëmendje të veçantë që duhet të përdorin pajisje mbrojtëse personale për kushtet e mëposhtme:

- kur ekspozimi i zhurmës tejkalon vlerat e veprimit të ulët (80 decibel), punëdhënësi siguron pajisje mbrojtje të punëtorëve për dëgjimin;
- kur ekspozimi i zhurmës është e barabartë ose më sipër se vlerat e larta të veprimit (85 decibel) kërkon që punëtorët të përdorin pajisje mbrojtje për dëgjimin;
- zgjedh pajisjet individuale për mbrojtjen e dëgjimit që lejon për të eliminuar rrezikun për dëgjimin ose për të reduktuar në minimum, pas konsultimit me punëtorët ose përfaqësuesit e tyre; d) verifikon efektivitetin e pajisjeve të mbrojtjes personale për dëgjimin.

Punëdhënësi vendos në mbikqyrje shëndetësore punëtorët së cilës ekspozimi i zhurmës tejkalon vlerat e sipërme të veprimit (85 decibel). Mbikqyrja bëhet në mënyrë periodike, zakonisht një herë në vit ose një plan tjetër vendosur nga mjeku kompetent, me arsye të mjaftueshme të dhënë në

dokumentin për vlerësimin e rrezikut dhe e bëri të njohur përfaqësuesve për sigurinë e punëtorëve në bazë të vlerësimit të rrezikut.

Punëdhënësi duhet të sigurojë që punëtorët të ekspozuar ndaj vlerave në ose mbi veprimin e ekspozimit më të ulët (80 decibel) për të informuar dhe të trajnuar në lidhje me rrezikun e ekspozimit ndaj zhurmës.

### **Rrezik zjarri**

Zjarri është një rrezik që nuk duhet të nënvleftësohet si një shpërthim i vogël që në pak minuta mund të kthehet në një zjarr i tmerrshëm. Zjarri, në fakt, nuk lind i madh dhe vetëm një veprim i menjëhershëm dhe efektiv mund të kufizojë dëmet në gjëra dhe personave.

Prania e erës, gjetheve dhe degëve të thata, sidomos në verë, duhet të paralajmërojë të gjithë personelin që punojnë në fermë dhe të imponojë kujdes të madh në të gjitha operacionet.

Për të zvogëluar rrezikun:

- Mos pi duhan, përdorimi i pajisjeve me zjarr të lirë, përdoret materiali i nxehtë pranë dyqaneve të karburantit, ose zonat e magazinimit të kashtës dhe materialeve të tjera të djegshme lehtë
- Kujdes me formimin e mundshëm të zjarreve në rezervuarët e gazit apo vaskave të mbyllura
- Të ketë një numër adekuat të aparateve të zjarri në shikim të plotë dhe të raportohen
- Punëdhënësi duhet të sigurojë që të kryhet një kontroll gjastëmujor të aparateve nga një firmë e specializuar jashtë
- Punëdhënësi duhet të miratojë dhe të vëjë për inspektime periodike pajisjet në vijim: sistemin elektrik, instalimit të shpërthimit të kabanoneve, soba ngrohjeje, heqjen e pajisjeve (ashensor, litarë, zinxhirë), pleh organik.
- Punëdhënësi duhet të informojë dhe të trajnojë stafin e tij për të përdorur aparatet zjarr
- Punëdhënësi do të marrë masa për kontrollin e situatave të rrezikut në rast emergjence.

### **Rrezik elektrike**

Energjia elektrike është një kërcënim veçanërisht i fshehtë, sepse nuk është e dukshme dhe shkakton dëme të mëdha trupit të njeriut që vjen në kontakt, si ndalim fryme, ndalim zemre apo dje-gjie. Rëndësia e një lëndimi të shkaktuar nga energjia elektrike varet nga intensiteti i energjisë që kalon përmes trupit të njeriut dhe nga koha e këtij kalimi.

Fenomenet më të rrezikshme të krijuara nga energjia elektrike janë:

- eletrolokucione: kalimi nëpër trupin e njeriut nëpërmjet kontaktit me një objekt apo një masë metalik zakonisht jetojnë nën tension për shkak të një faj;
- harku elektrik: kalimi nëpër trupin e njeriut e energjisë pa kontakt (p.sh. mbyllja të sahatit ose shkëputja e një kabullit elektrik me duar të lagura ose me lagështi);
- zjarret apo shpërthimet: mund të shkaktohen nga një shpërthim .

Për të punuar në mënyrë të sigurtë:

- vendosja maksimale e kujdesit në punët e kryera në afërsi të linjave dhe pajisjeve elektrike;
- asnjëherë mos bëni lidhje me pasuri
- përdorni dorashka izoluese për të kryer punë në prani të energjisë elektrike;
- kontrolloni periodikisht statusin e kablove elektrike dhe për të shmangur ngatërrimin ose shtypjen e tyre;
- mos ndërhyri mbi panelet ose pajisjeve pa autorizim

- asnjëherë mos përdorni pajisje elektrike me duar të lagura, me këmbët të zhytura në ujë ose në mjedise me shumë lagështi.

### Rreziku biologjik

Rreziku biologjik është i paraqitur nga çdo mikroorganizëm, prodhimi qelizorë ose lloj tjetër të parazi të mund ti shkaktojnë njerëzve infeksione alergjike apo helmim.

Prania e kafshëve në korporativën bujqësore, por edhe prodhimet vegjetative, paraqesin sigurisht një burim rreziku.

Kontakti me lëkurën e njeriut ose përmes frymëmarrjes, mund të sjellin për të dy sëmundjet si tetanozi, Leptospirozi, antrak dhe se infeksionet e lëkurës dhe problemeve të frymëmarrjes si aspergjilozimi mushkërive, alveoli, etj.

Në njerëz veçanërisht të ndjeshëm, mund të ndodhin tronditje anafilaktike edhe vdekje.

Për tu mbrojtur mirë nevojitet të pakësosh kontaktin nga ana e këtyre agentëve biologjik me lëkurën dhe sistemin e frymëmarrjes, gjithmonë duke përdorur veshje të përshtatshme, maska dhe doreza mbrojtëse dhe të bëjë vaksinimin rregullisht kundër tetanusit.

Disa rreziqe kontakti me agjente biologjike janë specifike në marrëdhënie me kontekstin e punësimin, për shembull, të lashtat në fushën (kontakti si nga bari dhe mielli si nga toka e kontaminuar nga plehurat organike apo kimike), në serra (p.sh. përqendrimi i fortë i polenit dhe sporeve në ajër), në fermat (sëmundje tipike të kafshëve, tuberkulozi, lopëve, qere, brucelozës, kryesisht për shkak të kontaktit të njeriut me kafshët dhe derivatet e saj, në kontakt me kafshët e rritur rreziku është më i lartë nga parazitët si pleshtat që, ngjiten direkt në lëkurën e punonjësve mund të transmetojë infeksione me natyrë të ndryshme).

Për të parandaluar biologjike:

- Curimi i higjenës veterinarë dhe mjedisor të fermave dhe stallave
- Curimi i vet higjenës tuaj personale dhe të vënë në dispozicion burimet dhe pajisje të përshtatshme për kujdesin e higjenës (dush, lavaman, banjo, sapun, peshqir të pastër, dollapët me dhoma të dyfishtë për ndryshimet e rrobave ...)
- Të gjithë punonjësit e kompanisë duhet të përditësohen në vaksinat e saj (ju lutem vini re se vaksinimit i tetanusit është e detyrueshme)
- Përdorni pajisje të përshtatshme për mbrojtje personale: dorashka, maskë, pantallona të gjera, çizme ...
- dezinfektoj dhe mbulojnë të gjitha plagët, kur ju duhet të trajtojë tokës ose ujit që mund të jenë të kontaminuara.



## Pajisjet për Mbrojtje Përsonele

Në varësi të punës është e nevojshme, dhe shpesh e detyrueshme përdorimi i pajisjeve të përshtatshme personale mbrojtëse (DPI): përdorimin e tyre të rregullt e pengon fillimin e sëmundje profesionale ose e mbrojnë në rast të një dëmtimi, duhet të jenë të certifikuara në përputhje me legjislacionin evropian dhe të mbahet gjithmonë në gjendje të mirë.

Punëdhënësit, sipas gjetjeve të vlerësimit të rrezikut:

- DPI ruan efikasitetin dhe për të siguruar kushte higjienike me mirëmbajtjen, riparimet dhe zëvendësimet e nevojshme;
- të sigurojë se DPI është përdorur vetëm për qëllime të parashikuara, përveç rasteve të veçanta dhe të jashtëzakonshme, sipas të dhënave të prodhuesit;
- siguron udhëzime të kuptueshme për punorë;
- nisë çdo DPI për përdorim personal dhe, nëse rrethanat e kërkojnë përdorimin e DPI nga një person më shumë, të miratojë masat e duhura në mënyrë që përdorimi i tillë nuk përbën asnjë problem shëndetësor ose të higjienës për përdoruesit;
- të informojnë punonjësi përpara rreziqeve nga i cili mbron DPI i tij;
- vënë në dispozicion në kompani ose për njësi prodhimi informacionet e përshtatshme për çdo DPI;
- të sigurojë trajnim adekuat dhe të organizojë, nëse është e nevojshme, trajnime të veçanta për përdorimin e duhur dhe përdorimit praktik të DPI.

Në përmbledhje, llojet kryesore të DPI që mund të jetë e nevojshme për punë në bujqësi:

### Mbrojtja e (shëfit) kokës

- kapele me brima të gjerë ose kapele të vogël: për diellin dhe pluhurin
- kapele mbrojtëse: për të punuar në gropa, puse, kapanoneve, në lartësitë e larta ose në rast të shfaqjen e grimcave;

### Mbrojtja e syve

- syzet ose shikues: që do të përdoret gjatë përdorimit të kimikateve ose për mbrojtjen e bimëve dhe përpunimit me prodhimin e halave, apo grimca pluhuri.

### Mbrojtja e Dëgjimit

- kufje ose tapat: për të zgjedhur nga punë që ka për të bërë, niveli i zhurmës të pranishëm në mjedis dhe koha e përdorimit

### Mbrojtje e frymarrjes

- maska përbërës: për të mbrojtur kundër gazrave ose tymive.
- Maskat kundër pluhurit: që do të përdoret në punën me kimikatet ose me prodhimin e pluhur.

### Mbrojtja e duarve

- dorashka gome: për tu mbrojtur nga acide apo produkte kimike, nga të energjisë elektrike dhe nga lëngje.
- Doreza me stof të përforcuar ose e mbushur: për të punuar me mjete apo pajisje mekanike.

### Mbrojtja e këmbëve

- çizme gome: Për të shmangur kontaktit me lëngje apo me baltë ose për tu mbrojtur kundër acide gërryes.
- çizmet me material jo-rrëshqitje: që do të përdoret në mjedise rrëshqitës si bodrume apo mullinjtë naftë.
- çizme të përforcuar antinfortunisti: që do të përdoren për punë të rënda ose me një mjet mekanik.

### Mbrojtja e trupit

- kostume gome: për t'u përdorur gjatë përdorimit të kimikateve (herbicide dhe plehrave) ose organike.
- kostume në stofa për punë: që do të përdoret kur përdorin mjetet mekanike.

## MAKINAT DHE PAJISJET E PUNËS

Puna në bujqësi kërkon përdorimin më të shpeshtë të pajisjeve dhe makinerive.

Punëdhënësi duhet të zbatojë masat e duhura teknike dhe organizative për:

- minimizuar rreziqet që lidhen me përdorimin e pajisjeve të punës;
  - të ndalojë që këto pajisje mund të përdoren për operacionet dhe sipas kushteve për të cilat nuk janë të përshtatshme;
  - të sigurojë që pajisjet të jenë instaluar në pajtim me udhëzimet e prodhuesit, janë subjekt për mirëmbajtjen e duhur dhe, kur është e nevojshme, të shoqëruar me udhëzime të veçanta.
- Punëtorëve mund të përdorin pajisjet vetëm nëse është e autorizuar nga punëdhënësi.

Për të siguruar nivelin minimal të sigurisë në lidhje me përdorimin e pajisjeve duhen të jenë ndjekur nga disa rregulla:

1 - për të mbrojtur të gjithë elementet e burimit të rrezikut;

2 - të mbrojtur, sa herë që krijohet një rrezik:

- pjesët kryesore të trupave në lëvizje;
- levat mekanike;
- pjesët derdhëse të shinave dhe të pemëve;
- organet dhe elementet për lëvizjen e motorit;
- pemët, rripa dhe litarë të transmetimit;
- ingranazhet, rrotat dhe pjesë të tjera veshje;
- zinxhirët e transmetimit;
- punëtorët në organet e punëtorëve dhe zonat e veprimt;

3 - mbrojtje kundër lëvizjeve aksidentale apo të pavullnetshëm:

- kontrole (leva, butona, etj).
- pedalet e drejtimit;

4 - aplikojë pajisjet të ndaluara të emgjencës, ku rreziqet e mbetura të veçanta për makinën e kërkojnë;

5 - installo makinën në mënyrë që të sigurohet hapësirë të lirë e nevojshme përtej kufijve të trupave në lëvizje reciproke;

6 - për të siguruar gjendje të mirë të ruajtjes dhe efikasitetin e makinerive dhe pajisjeve, duke siguruar mirëmbajtjen me kalimin e kohës e kërkesave forca të zakonshme dhe përshtatshme. Kur, për pajisje ishte siguruar një librezë për të bërë dhe regjistrimin e operacioneve të mirëmbajtjes të caktuara (për qëllime të sigurisë), ky libër duhet të mbahet të tanishëm.

7 - mbrojtja e operatorit nga rreziku dërrmues të pajisjeve që rrutollohen.

### Mbrojtja e elementeve të rrezikshme

Nevojë për të siguruar makinat nga kapacitetet e nevojshme operative që nuk mund të lejojnë, në praktikë, për të mbrojtur ose të veçuar plotësisht mjetin apo zonën e veprimt të rrezikshme.

Kjo shkakton një rrezik të lëndimit nga kontakti i pjesëve të trupit të operatorit të përfshirë me pajisje dhe pjesë të punës.

Në praktikë, zgjidhjet e miratuara dhe të aplikuar janë ato që priren për të mbajtur sa më larg të jetë e mundur nga mjetet dhe fushat e lidhura me operacionet mbi trupin e punonjësve të ofenduar.

Shpesh, megjithatë, kjo situatë e rrezikshme është keqësuar në qoftë se organet në fjalë, tashmë pjesërisht apo plotësisht të pambrojtur, mund të rrëmbejnë (efekt i pjesëve të spikatur ose në rrotullim), mund të shtypin (për shkak të levizjes të afërm midis tyre), tërheqë (sepse kjo përputhet përmes për të përcjellë brenda), ose në qoftë se ata kanë inerci të konsiderueshme.

Në këto situata, punonjësi duhet të jetë si duhet dhe ka formuar menjëherë në situatat e rrezikut në lidhje me përdorimin e pajisjeve dhe makinerive, si edhe procedurat e sakta për të ndjekur dhe për të shmangur sepse janë shenjë paralajmëruese të rrezikut të shëndetit dhe të sigurinë të operatorëve.

### Materiale Shqyrtimi

Për disa makina, me karakteristika të veçantë të punës (shpejtësia e punës, lloji i materialeve të punuar, llojin dhe natyrën e mjeteve, kushtet e vajosje-ftohje në zonën e prerjes, etj.) ka një mundësi reale për nxjerrjen e materialeve apo grimcave të madhësive të ndryshme.

Për të shmangur rrezikun relativ për punëtorët, duhet të bëj gjyqje të mbyllur, ekranet apo mjete të tjera të zënje, fikse apo rregullueshme nga koha në kohë.

Ne gjithashtu duhet të mbajmë parasysh se duhet të mbrohen kundër rrezikut të gjitha vendet e punës dhe hapat e ngjitur.

### Pastrim, rregullim dhe mirëmbajtje

Rëndësia për sigurinë e operatorëve në frekuencën e pastrimit të organeve të punëtorëve ose në fushët e punës (heqja e lendëve të rrjedhshëm dhe të bollshme, heqjen dhe ngadalësimi i shkallëve, rënia e sasisë, etj.) ..

Rregulli ndalon në mënyrë të qartë duke e bërë këtë lloj operacioni mbi makinerit në lëvizje.

Megjithatë, kjo mundëson të bëj atë, nëse ajo nuk është e mundur për të vepruar ndryshe, në varësi për të përdorur metodat dhe mjetet e duhura për të shmangur rrezikut (p.sh. hedhja e ajrit, mjetet e goditje, etj.).

Mund të jetë si ndërhyrje e shpeshtë për regjistrimin ose zëvendësimin e pajisjeve dhe përshtatshmëria e makinës për të kryer matje në pjesën e punuar, për vendin ose duke fiksuar pjesët për punë. Këto operacione, dhe riparime të tjera të tilla, nuk janë të lejuara normalisht me makinën në lëvizje. Nëse kjo nuk është e mundur të bëjë ndryshe, mund të kryhet edhe nëse makina është në lëvizje, me kusht që të bëhet me pajisjet e veçanta (në drejtimin e shpejtësisë të reduktuar e kontrolluar veprimet e vazhdueshme, në drejtime ndërmjetëse të pulseve personale, etj.)

Ndalimet duhet të bëhen të vetëdijshëm punonjësve nëpërmjet trajnimeve specifike dhe duke treguar shenjë në afërsi të makinës.

## Sinjalizime

Sinjalet janë kryer nga postimi, shenja, ngjyra, sinjale të shëndoshë, sinjale të lehta, të komunikimit verbal, sinjalet për qëllimet e mëposhtme:

- Kujdes: paralajmërojnë një rrezik apo të një rreziku
- Ndal: sjellje ndalimin që mund të shkaktojë rrezik
- Përkrahje: përshkruajnë sjellje të caktuara të nevojshme për sigurinë
- Informacione: sigurimin e informacionit për daljet emergjente ose makinat e jashtëzakonshme ose të shpëtimit ose të japë shenja të tjera të parandalimit dhe sigurisë.

Shenja duhet të jetë në mënyrë adekuate të ndezura dhe të dukshme. Janë klasifikuar sipas ngjyrës dhe formës së kartelitet:

- kuqja: stop sinjaleve dhe shenjave të ndalimit ose pajisjet zjarrfikëse
- verdhë: shenjë paralajmërimi
- jeshile: sinjale të shpëtimit
- Bojëqielli: shenjat e recetës
- Qarqe: shenja të kufizimit dhe të ndalimit
- katrorë ose drejtkëndësh: sinjalet e shpëtimit ose të informacionit
- trekëndësh: sinjal i paralajmërimit















Më poshtë, një kopje e vërtetuar nga shenjat më i zakonshëm që përdoret në ferma, në lidhje me rreziqet e pranishme në konkrete.

### Shenjat Informacione

#### Pajisjet kundër-zjarrit

			
Nis	shkalla	e telefonit zjarr për zjarrfikësit	duke luftuar në
			
Drejtimin që duhet ndjekur (shenja për të shtuar atyre më sipër)			

**Shenjat e shpëtimit**

















			
Rruga/dalja urgjente	Rruga/dalja urgjente	Rruga/dalja urgjente	Rruga/dalja urgjente
			
Rruga/dalja urgjente	Drejtimi rrugës që duhet të ndiqni (shenjat e informacionit të emergjencë të paneleve që ndjekin)		
			
Drejtimi që duhet të ndiqni	Ndihma e parë	Dushi i sigurisë	Larja e syve
			
	Krevati	Telefoni për shpëtim	

dhe për ndihmën  
e parë

**Shenjat e Ndalimit**

			
Nuk pihet duhani ose të përdor zjarr të hapur	Ndalim kalimi për këmbesorët	Ndalim për të fikur me ujë	Ndalimi hyrje për persona të paautorizuar
			
Ndalohet karrocacat e lëvizjes	Nuk Pihet duhani	Ujit jo të pijshëm	Mos e prek

**Shenjat paralajmëruese**

			
Ngarkimi i mallrave të pezulluar	Karrocat në lëvizje	Rrezik i përgjithshëm	Rrezik biologjik
			
Substanca korrozive	Kamp manjetik me intensitet të lartë	Substancat helmuese	Material jo-jonizues ose temperaturë e lartë
			
Material shpërthyes	Rrezatim jo-jonizues	Rrezatimi elektrike i rrezikshme	Material plasës
			
Substanca të dëmshme ngacmuese	Temperatur e ulët	Rrezik pengimi	Rënie me gradient

**Shenjat e recetës**

			
Mbrojtja e detyrueshme e syve	Mbrojtja e detyrueshme e frymëmarrjes	Mbrojtja e detyrueshme e fytyrës	Dorashka për mbrojtjen e detyrueshme
			
Kapele të detyrueshme për mbrojtje	Vënja e këpucëve të detyrueshme për mbrojtjen	Detyrim i përgjithshëm (me njoftimin e mundshme e shtesës së dëgjimit)	Mbrojtja e detyrueshme e dëgjimit
			
Mbrojtje personale e detyrueshme për rënie	Kalim i detyrueshëm për këmbësorë	Mbrojtja e detyrueshme e trupit	



## Ambulancë

Punëdhënësi, duke pasur parasysh natyrën dhe madhësinë e kompanisë, mjeku ndihet përgjegjës, kur ai ishte caktuar, do të marrë masat e nevojshme për menaxhimin e emergjencave, me vëmendje të tillë për dispozitat në lidhje me emergjente dhe parandalimin e zjarrit, krijimin e marrëdhënieve me shërbimet e jashtme dhe të caktojë një apo më shumë punëtorëve të kërkuar, përveç nëse merr masa direkte.

Personeli përgjegjës për ndihmë të parë duhet të jetë i trajnuar në përputhje me kërkesat minimale të parashikuara nga DM të 15 korrikut i 2003 nr. DM. 388.

Gjatë punës mund të krijohet situata ku punonjësi duhet të punojnë për të siguruar që ndihma emergjente për punonjësit e tjerë apo për të mbrojtur strukturën nga dëmet që rezultojnë nga ngjarje aksidentale.

Në këtë rast, është e rëndësishme, së pari, të telefononi numrat e emergjencës:

- Ambulanca - 118
- Zjarrfikësit – 115
- Policia - 112
- Mjediset e urgjencës - 1515
- Qendra Kundër Helmimit i Torinos - 011/6637637

Në çdo kompani, dhe çdo njësi prodhimi, duhet të jenë në dispozicion në një vend të dukshëm dhe lehtësi në hyrje në shtëpitë e përshtatshme të ndihmës së shpejtë që duhet të përfshihen në minimumin e parashikuar nga D. M. 388/2003.

Nëse lëndimet personale që lindin nga ngjarje, ju duhet të ndiqni këto udhëzime në pritje që përfshijnë specialistë;

### Në rast të dehje akute

#### a) I helmuar i rafinuar dhe bashkëpunëtor

- Të kërkojë mbështetjen e personave të tjera
- Identifikimi i produktit përgjegjës dhe rrugët e thithjes
- Hiq çdo veshje dhe këpucë të ndotura
- Mbajeni në pusim të dehurin
- Të kërkojë informacion nga mjeku
- transportare në nevojshmëri me ambulancë ose në qendrën e kundër helmimit me një model të produktit (ose të skedës të siguris)

#### b) helmuar pa ndjenja

- Shtrirjen e subjektit me shpinë me kokën prapa
- Të hiqen veshjet e ndotura, duke shmangur helmimin
- Të sigurohet funksionimi i zemres (nganjehere aktivizoni ventilim dhe / ose masazh i zemres)
- Aktivizo shtrimin urgjente në spital, duke sjellë një model të produktit (ose fletë)

### Në rast të aksidenteve të rëndë në punë;

- Në pritje për ndihmë është e rëndësishme të mos braktisësh personin e përfshirë (mos kërkoni të lëvizësh një person pa dijeni dhe as të kërkosh të ringjallësh viktimën me pika uji ose ujë të ftohtë në fytyrë)
- Të lehtësosh frymarrjen duke vënë veshjet rreth qafës
- Mbulimi i personit me batanije dhe veshje për të ruajtur temperaturën e trupit

### Në rast të digjesh nga ngrohja apo kimikateve

- Të lahen mirë me ujë,
- Mos e prek zonën e djegur
- Mos aplikoni krem ose pumatë pa recetë

### Në rast rryfejeje

- Të fikësh dritat duke vepruar te sahati
- Mos e prekni drejtpërdrejtë të plagosurin ,por hiqni nga elektriku subjekte me elemente pa sahatë(dru, gome)
- Të sigurohet funksionimi i zemrës (menjëherë aktivizo ventilimin artificial dhe / ose masazh kardiak)
- Nëse ka dëgjie serioze mbuloheni me garzë sterile
- Të çosh të plagosurin në mjekësin emergjente

### Në rast ngrohjeje ose rreze dielli

- Shtrini viktimën në një vend të freskët me këmbët pak të ngritura
- Lirojini veshjet
- Njomni ballin me një leckë të lagur

### Në rast të lëndimeve të lehta

- Të lahen, të pastrohet menjëherë plaga nga papastërtitë, ndryshku
- Mjekoni me garzë të sterilizuar dhe dezinfektuese
- Kontrolloni vaksinimet dhe flisni me një mjekë

### Në rast të plagëve të thella

- Ta thash me garzë sterile
- Të shkoni menjëherë në mjekësinë emergjente

### Në rast thyerje

- Mos lëvizni të plagosurin ose thyerjen
- Bllokoni pjesën e interesuar të trupit
- Prekni plagën vetëm me garzë të sterilizuar, nëse fraktura është e ekspozuar për të shmangur rrezikun e infektimit
- Të çoni të plagosurin në mjekësinë emergjente

### Në rast të plagosjes në sy

- Laheni mirë me ujë të bollshëm për të paktën 5 minuta, duke mbajtur qepallat mirë dhe duke lëvizur sytë në të gjitha drejtimet
- Mos e fërko zonën e prekur
- Shkoni në mjekësinë emergjente

### Në rastë pickimi insektesh (Bletët, Grenzat, Kacabuni )

- Heqja me piskatore i thumbit (nëse ka)
- Dizinfektoni pjesën e prekur
- Shkoni në dhomën emergjente nëse keni dhimbje ose reaksione alergjike

### Në rast pickimi të pleshtave

- Mos provoni të hiqni parazitin, por shkoni në mjekësinë emergjente

### Aksidenti në punë – Çfarë duhet bërë

Ligji ka futur një koncept të veçantë të aksidenteve në punë: kjo ndodh kur, për shkak të dhunës përjetuar gjatë aktivitetit të punës, punonjësi vuan një dëmtim që rezulton vdekjen ose një ndalje ose ulje në kapacitetin e punës , të përhershme apo të përkohshme.

Mbrojtja e siguruar për të aksidentuarit është e garantuar nga INAIL (Instituti Kombëtar për Sigurimet ndaj aksidenteve në punë). Në fakt pritet për çdo punëtor duhet të jetë i siguruar për aksidentet në punë .

Nga çdo plagosje, punëdhënësi duhet ti japë njoftim autoriteteve e sigurisë publike, kur bëhet fjalë për plagë nga të cilat të dyja varet vdekja ose plagosja në punë për më shumë se 3 ditë. Punëdhënësi duhet të japi njoftim brenda dy ditëve nga marrja e çertifikatës mjekësore pushtetit vendor të sigurisë publike dhe INAIL. Në rast vdekjeje ose rrezik vdekjeje, padimi duhet të bëhet brenda 24 orëve madje edhe me telegraf ose faks.

Punëdhënësi duhet të mbaj në shënim në regjistrin e duhur të gjitha plagosjet në punë që sjellin mungesat nga puna të paktën një ditë.

Punëtori i plagosur është i detyruar të japë njoftim të menjëhershëm të çdo aksidenti që ndodh, edhe të vogël, punëdhënësit të vet.

Punëtori i cili nuk përmbushë detyrimet e humb të drejtën për ditë të përkohshme ekonomike para se në të cilën punëdhënësi është i vetëdijshëm prej tyre.

Me hyrjen në fuqi të D. Lgs. 38/2000, pritet ndihma nga Inail-it edhe nga aksident në tubacion, konsiderohet si ngjarje aksidentale që mund të ndikojnë te punëtorët, ndërsa ai shkon ose kthehet nga puna.

Në rast aksidenti, Inail i përgjgjet plagosjes, me dëmshpërblim nga 4 ditë pas ngjarjes. Për pjesën që nuk mbulohet nga Inail-i mund të paguhen nga Favl, nëse keni paguar kontributin e saj. Për më shumë detaje për shtesa FAVL, shihni faqen e internetit [www.favla.it](http://www.favla.it)



Në datë \_\_\_\_\_

I nënshkruari \_\_\_\_\_

Punëtor i kompanisë bujqësore \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

### **DEKLAROJ**

Që kam marrë manualin

*“Mjedisi dhe Siguria në Punë në Bujqësi”*

si një mjet për të përpunuar informata dhe detyrë të trajnimit të vendosura mbi punëdhënësit sipas ligjit.

*Në dëshmi*

\_\_\_\_\_

## **FAVLA - Fondo Assistenza Varie Lavoratori Agricoli**

*FAVLE - Fondi i Ndhmës ndryshme bujqësore të Punëtorëve*

FAVL është një organ mbështetjeje për punonjësit e bujqësisë që vepron pa fitim për të integruar trajtimet ndihmese në rastet e sëmundjes dhe lëndimit dhe në përgjithësi të plotësojë ndihmën e qeverisë për të gjithë punëtorët në bujqësi dhe rritjet e luleve në provincën e Cuneo-s.

## **CPT - Comitato Paritetico Territoriale**

*CPT - Komiteti i Përbashkët Territorial*

Komiteti i Përbashkët territorial për Siguri në Bujqësi (KPT) është një jo-fitimprurëse krijuar nga sindikatat dhe fermerëve të punëdhënësve në provincën e Cuneo-s me funksion të koordinimit të aktiviteteve të Sigurisë të Punëtorëve në nivel territorial (RLST).

RLST ka detyrën e krijimit të një marrëdhënie bashkëpunuese mes kompanisë dhe punonjësit edhe nëpërmjet inspektimit dhe bëhet një pikë referimi në fushën e sigurisë.

*Për çdo informacion kontaktoni Sekretari i FAVLE ndodhet në  
Cuneo, Rruga C. Chiappello, 1 - Tel. +39.0171.692477 • +39,0171.692477*

## **Organizzazioni Sindacali Provinciali**

Sindikatat që marrin pjesë në FAVL-en Provinciale dhe bëjnë veprime informacioni dhe mbrojtjeje janë:

<b>FLAI CGIL</b>	Via Bagni, 10 - 12037 Saluzzo - Tel. 0175 44546
<b>FAI CISL</b>	Corso Piemonte, 39 - 12037 Saluzzo - Tel. 0175 41292
<b>UILA UIL</b>	Corso F.lli Bandiera, 13 - 12051 Alba - Tel. 0173 33050
<b>U.P.A.</b>	Corso IV Novembre, 8 - 12100 Cuneo - Tel. 0171 692143
<b>COLDIRETTI</b>	Piazza Foro Boario, 18 - 12100 Cuneo - Tel. 0171 447211
<b>C.I.A.</b>	Piazza Galimberti, 2/b - 12100 Cuneo - Tel. 0171 67978

